

W arnetona povišalo se je bojevno delovanje artiljerije do znatne sile; tudi na bregovih S carpe je bilo živahno. Angleški poizvedovalni sunki izjavili so se na tem krajih. — Armada n e m š k e g a prednasednika. Dopoldne vdrle so naše nadaljnje čete skupno s pionirji po ognjenemu napadu ob cesti Laon-Soissons v francoske čete, so razstrelile bivališča in jarkine upove in so se vrnilo z mnogoštevilnim vjetrom ter strojnjimi puškami v lastne jarke. Pri Lourtoconu smo v včerajšnji noči našli kos francoske postojanke zavzeli. Število vjetih se je vsled tega tukaj na 450 francovov povišalo. Kratko pred temo otvoril sovražnik najmočnejši ogenj na postojanke pod posetom M alval in Cerny. Potem je zapričel proti tej fronti močni, z velikimi množicami peljani napad, ki se je v nju in bližinskem boju pod najtežjimi i ugubami brezuspešno izjavil. Vse pred takim pridobljene postojanke so trdno v naši naše vzhodno-pruske divizije. Severno od Leimsa se je izjavil neki sunek Francovov proti od nas zavzetim jarkom v Bois Soulainsu; en nadaljni sunek bil je s poskinim ognjem preprečen. Na Poehlbergu v zapadni Champagni posrečilo se je nam četam v ljutih bojih z ročnimi granatami, postopiti Francoze iz zadnjega kosa naše stare postojanke in odbiti več protinapadov. Na levem bregu Maase zapričel je opoldne najtežji artiljerijski učinek proti visocini 34. Naš uničevalni ogenj na francoske jarke in pravljjalne prostore zadušil je sovražni napad. Le malo ljudi je prišlo iz jarkov. Danes opoldne se je ognjeni boj tam zopet potopal. — Razven 5 letal so naši letalci tudi 4 balone sestrelili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Živahno bojevno delovanje pri Rigi, Dünaburgu in Smorgonu traja naprej. Ob Narajowki je bil ogenj močnejši nego v zadnjih dneh. Južno od Dnjestra vzeli so nemški regimenti pozmo ozemlje severno od Kalusz. Ker tudi od zapada nemške sile prodire, izrazili so Rusi mesto in se hitro na južni breg Lomnice nazaj potegnili.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Krapina - Toplice zdravi giht revma išias
(Hrvatsko) Pojasnila in prospekt gratis.

Profesor Schmoller †.

Prof. Gustav Schmoller

Umril je v Harzburgu v 79. letu profesor dr. Gustav v. Schmoller, eden najznamenitejših nemških pravnikov.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

K.B. Berlin, 12. julija. V zatvornem okolišu okrog Anglije se je zopet večje število parnikov in jadernic potopilo, med njimi obo-

roženi angleški transportni parnik „Armadole“ (6153 ton) z vojaštvom, strelivom in proviantom iz Liverpoola v Salonki.

Sef admiralnega štaba mornarice.

24.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 12. julija. Novi uspehi podmorskih čolnov v morskom zalivu Biscaye in v angleškem Kanalu podali so 24.000 brutto-register-ton.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Angleška vojna ladja se potopila.

K.-B. London, 13. julija. (Reuter). Linijska veleladja „Vanguard“ je v noči na 9. julija, medtem ko je ležala zasidrana, v zrak zletela in se takoj potopila. Vzrok je notranja eksplozija. Rešena sta bila le 2 moži in en oficer, ki pa je potem umrl. 97 mož posadke za časa eksplozije ni bilo na parniku. (Angleški linijski parnik „Vanguard“ bil je 1. 1900 zgrajen in imel 23.400 ton velikosti, 22,1 morskih milj hitrosti, 32 topov, 5 strojnih pušk, 3 torpedne cevi ter 780 mož posadke. Op. ur.)

Avstrijski podmorski čoln pred Afriko.

K.-B. Dunaj, 16. julija. Eden naših podmorskih čolnov (poveljnik pomorski linijski lajtnant v. Trapp) je dne 8. julija vojaške naprave od Dene (severna Afrika) tekom ene ure z učinkom obstreleval. Ogenj sovražnih baterij na suhem je bil brezuspešen.

Mornariško poveljstvo.

Nemški uspehi na morju.

W.-B. Berlin, 15. julija. V severnem zatvornem okolišu so naši podmorski čolni zopet 24.000 prostornih ton potopili. Dne 14. julija dopoldne napadla so nemška pomorska letala mornariškega zabora v Hofenu po razruševalcih zastražene trgovske ladje. Opazilo se je, da se je dvakrat z bombami na razruševalcih, enkrat pa na eni lahki ladji zadelo.

Angleški parnik za čete potopljen.

K.-B. London, 14. julija. (Reuter). Admiraliteta poroča: Angleški transportni parnik „A m a d e e“ bil je z neznanim številom čet na krovu dne 27. junija v Atlantskem oceanu potopljen. Pogreša se 6 vojakov, 1 potnika in 4 mož posadke.

67 sovražnih letal potopljenih.

W.-B. Berlin, 16. julija. Naknadno se je dognalo, da je imel neki parnik, ki je bil v dne 8. junija naznanjenih uspehib podmorskih čolnov naštet, glasom zapisnika med drugim tudi 67 letal in letalnih motorjev od Amerike za Francosko naložen.

Nemški napad na otok Ösel.

K.-B. Berlin, 16. julija. Pristaniške naprave od Arensburga in ruska postaja pomorskih letal P a p e n h o l m na otoku Ösel bili so od pomorskih letalnih brodovij Vzhodnega morja v zadnjih dneh opetovano in uspešno z bombami napadeni. Letala so se ne poškodovana vrnila.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Uspehi nemških podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 16. julija. V Atlantskem oceanu so naši podmorski čolni zopet nekaj parnikov in jadernic uničili.

Sef admiralnega štaba mornarice.

Nemški kancler Bethmann odstopil. — Novi kancler dr. Michaelis.

Nemški prvi državnik Bethmann-Hollweg je odstopil in nemški cesar je z laskavim lastnorocnim pismom njegov

odstop sprejel. V službo je bil poklican kot naslednik dr. Michaelisa. V naslednjem najprve uradna poročila:

K.-B. Berlin, 14. julija. Wolffov urad poroča:

Posebna izdaja „Reichsanzeigerja“ priobčuje ta-le razglas:

Njegovo Veličanstvo cesar je najmilostljiveje sklenil, sprejeti od državnega kanclerja, predsednika državnega ministerstva in ministra zunanjih zadev dr. v. Bethmann-Hollwega zaprošeni odstop iz njegovih služb ter mu podeliti zvezdo velikih komturov kraljevskega hišnega reda Hohenzollernjev, obenem pa imenovati državnega podtajnika, pravega tajnega svetnika dr. Michaelisa za državnega kanclerja, predsednika drž. ministerstva in ministra zunanjih zadev.

Nadalje se razglaša to-le cesarjevo lastnorocno pismo:

Moj ljubi v. Bethmann-Hollweg!

S težkim srcem sem se odločil, ugoditi z današnjim dnevom Vaši prošnji za odstop iz Vaših služb kot državnega kanclerja, predsednika državnega ministerstva in ministra zunanjih zadev. Celih osem let ste imeli v rokah te odgovornosti polne službe v državi ter ste jih opravljali z vzorno zvestobo in zastavljal svojo izredno moč in osebnost z uspehom v službi za cesarja in državo, za kralja in domovino.

Michaelis

Ravno v najtežjem času, ki je kdaj pezil na nemških deželah in narodih, v katerem je šlo za odločitve odločilnega pomena, za obstoj in bodočnost domovine, ste mi stali s svetom in dejanjem neumorno ob strani. Da Vam izrečem za vso zvesto službo svojo prisreno hvaležnost, mi je srčna potreba. Kot zunanjji znak moje hvaležnosti in posebnega čislanja Vam podeljujem zvezdo velikih komturjev mojega hišnega reda Hohenzollernjev, katerega znake obenem sprejemate.

Z gorkim blagoslovom ostanem Vam vedno naklonjeni hvaležni cesar in kralj

Viljem I. R.

Berlin, dne 14. julija 1917.

Novi kancler.

Berlin, 14. julija. Dr. Georg Michaelis stoji sedaj v svojem 60. letu ter je bil do sedaj pravi tajni višji finančni svetnik, državni podtajnik v pruskem finančnem ministerstvu in državni tajnik za živilska vprašanja. Leta 1879 je vstopil v državno službo, bil potem docent na šoli nemške pravdniške in državne vede v Tokiju, vstopil 1889 zopet v prusko justično službo, bil 1891 državni pravnik in 1892 vladni svetnik, 1897 višji vladni svetnik in dirigent oddelka za cerkvene in šolske zadeve, 1902 višji vladni svetnik ter je stopil na svoje dosedanje mesto l. 1909.

K.-B. Berlin, 14. julija. „Lokalanzeiger“ priobčuje sporočilo, izhajajoče iz krogov, ki stoejo novemu državnemu kanclerju blizu glede vladnega programa. To poročilo izjavlja: Nobenega naglašanja ni treba, da ostane v ognju svetovne vojne preizkušena zvezna politika nedotaknena.

Časopisje pozdravlja novega državnega kanclerja kot prvega meščanskega kanclerja, odkar obstaja Nemčija.

Nemška politika v tej svetovni vojni, ki je bila vedno miroljubna, se torej ne bode spremenila; še manj pa politika napram Avstro-Ogrski in njenim zaveznikom. Cilj je ostal ednak: dosega miru, ki bode za vso bodočnost preprečil take krvave žaloigre, kakor jo tvori sedanja svetovna vojna.

Ozdravljenje rane lahko še po daljšem času povzročajo bolečine in je raditega priporočljivo, da se ima za vse slučaje pri rokah bol lajšajoče sredstvo. V sledi tega priporočamo Fellerjev antiseptični bol lajšajoči fluid iz rastlinskih esenc z zn. „Elsa-fluid“. To staro domače preizkušeno zunanje zdravilo se rabí pri vseh vrst bolečinah z dobrim učinkom. Več kot 100.000 zahvalnic in zdravniških priporočil potrjuje njega dobre uspehe. Predvojne cene: 12 steklenic pošlje na vse strani poštne prosto za samo 6 K lekarjan E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatska). Kdor je občutljiv v spodelu telesa, naj vzame pri zaprtju samo Fellerjeve lagodno učinkujoče odvajalne rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Iste so najprijetnejše odvajalno sredstvo, ne dražijo čreves in jih tudi ženske in otroci radi uživajo. Škafitljice stane poštne prosto, ki se naroča na gori označen naslov, K 4'40. Med drugimi Elsa-izdelki, ki so zelo priljubljeni, opozarjamо naše bralce na izvrstno in hitro učinkujoče sredstvo zoper kurja očesa: Fellerjeva tinktura za turiste, 1 steklenica 2 K in priročni Fellerjev „Elsa“-turistovski obliž v škatljah à 1 in 2 K. (ft)

Ador.

Bundesrat Ador.

V Švici so se zgodile nekatere važne politične izpreamembe. Kot naslednik dr. Arturja Hoffmanna bil je imenovan kot zvezni svetnik dr. Ador, katerega sliko s tem prinašamo.

Iz državnega zbornika.

Primanjuje nam prostora, da bi objavljali natančna poročila o sejah in razpravah naše državne zbornice. Zato bodemo primašali le utrinke o važnih dogodkih.

Odpustitev črnovojnikov letnikov 1865 in 1866.

K.-B. Dunaj, 13. julija. Danes je bil razdeljen v poslanski zbornici tiskan odgovor voditelja deželnobrambnega ministerstva na vprašanja poslancev Plik, Modraček, Bechyne in tovarišev glede odprtosti vseh črnovojnikov, ki so prekoračili 50. leto svoje starosti. Odgovor pravi: Kakor znano, je bilo z Najvišjim lastnoročnim pismom 11. maja 1917. ukazano, da se imajo poslati na dopust črnovojnikov letnikov 1865 in 1866. — z izvestnimi izjemami — najkasneje do 30. junija t. l. Za izvedbo teh dopustov je c. in kr. vojno ministerstvo sporazumno z ministerstvi za deželno brambo in šefom nadomeščevalnega urada za vso oboroženo moč izdalо že 8. junija podrobna navodila. Po teh dopustih se izloči največji del nad 50 let starih črnovojnikov do morebitnih nadaljnih odredbeh iz vojaškega službovanja. Rabilo se je izraz „dopust“, ker pri teh že aktivno službujočih črnovojnikih ostane v veljavi črnovojniška dolžnost toliko časa, dokler ne bo razpuščena črna vojska.

Domobranci minister
o oprostitvah vojaške službe.

Domobranci minister fml. von Czapp je v obrambenem odseku odgovoril na vpra-

šanja o oprostitvah vojaške službe, povdajajoč, da razne zlorabe in vojaška potreba v interesu ustvaritve novega nadomestila za armado na bojišču, da se izvede omejitev oprostitve do meje dopustnosti, so podale potrebo kontrole oproščencev. Ker je bila izvršitev te akcije istočasna z najnajvečjimi kmetijskimi deli in novimi prebiranjmi, so nastale največje tehnične težkoči, sedaj pa je po njegovem mnenju ukrenjeno vse potrebno, da se vrši kontrolna akcija nadalje. Minister izjavlja: Moje načelo v zadevi oproščevanja bo vedno tole: Kakor je na eni strani potrebno, da se vojaški upravi pri njenih vedno rastočih osebnih zahtevah dajo na razpolago vse utrpljive moči in strogo paziti na to, da se možnost oproščenja na nikak način ne zlorabi, se mora na drugi strani skrbeti za to, da se puste v zaledju vse one moči, katerih potrebuje ono v težkem vztrajanju v vojni tudi s svoje strani.

Cenjeni naročniki!

Ob začetku polleta usojamо si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno na ročenje „Štajerc“. V lanskem letu kakor že preje je naš list dokazal, da je naj boljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo teda, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljijo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Pouk o konzerviranju sadja brez sladkorja v gospodinjstvu.

Spisal Heinrich Pfeiffer, profesor na višji šoli za vinarstvo in sadjarstvo v Klosterneuburgu.

V vsakem gospodinjstvu se da s pripristimi sredstvi, ki so na razpolago, napraviti iz sadja tudi brez sladkorja trajno blago. To se doseže, ako se sadje posuši, ako se mu odtegne voda, ok se razgrevje (sterilizira) in neprodno zapre ter potem pravilno shranji.

Vsled obstoječega pomanjkanja sladkorja in dragočenosti sadnih plodov, naj se opustijo vsi negotovi uporabni načini, kakor tudi oni načini, pri katerih se potrebuje mnogo sladkorja, kakor napravljanje vina iz jagodičevja, ovočne žolice, posladkorjenih sadnih sokov in sirupa ter tudi parjenega sadja. Naj se da prednost omič načinom, pri katerih se rabi le malo ali nič sladkorja in katerih pripravljanje je pripravo, kakor sušenju, vkuhanju za sok in marmelado ter nesladkorjenim sadnim sokom. Večina sadja bi se moralra vsekar posušiti in predelati v soke in marmelade.

Sladkorni dodatek k sadnim konzervam služi v glavnem, da se zboljša njih okus, ker bi sicer nekatero vkuhanjo sadje imelo omejeno okus; za vzdružanje (konzerviranje) pa sladkor ni neobhodno potreben.

Zato se mora za okusno zboljšanje sadnih konzerv potreblji sladkor dodati tudi še malo časa pred rabo. To je pri sedanjem pomanjkanju sladkorja velika prednost, ker se pri vsakem gospodinjstvu lahko prihrani malo množina sladkorja, ki je pri vsakem obedu potrebna za sadno konzervo. Priporoča se, da se doda sladkor nekaj ur pred rabo, ker se dodani pesni sladkor potom sadnih kislin spremeni v sadni sladkor, s čemur dober posladkorjenje sadne konzerve ne le boš okus, temveč so tudi lažje prebavljive.

Naj se ne pusti ničesar neporabljenega, porabi naj se tudi odpadno sadje in divje jagode, bezgove jagode, borovnice, maline, robidnice, murbe itd. Ni potrebno, da se za napravo marmelad in sokov rabidi vedno ena vrsta sadja, temveč naj se meša posebno kislo z zelo sladkimi in naredi takozvana mešana marmelada in sok.

Naj se ne zabi, da se lahko za povečanje množine prav dobro uporabi korenje, bučna mehčina in sladkorna pes; od teh se more dodati pri bolj sladkem sadju do ene tretjine, pri bolj kislem do polovice. Pri tem se prihrani tudi sladkorja, ker sta posebno korenje in sladkorna pesa že sami na sebi precej sladki. Vsa ta povečalna sredstva se spremeni, očistijo, sladkorna

pesa se olupi, zreže na kose, posebej mehko spanja, prelačijo (pasirajo) in dodajo sadju in potem skupu vkuhanja.

Naj se pri sedanjih razmerah nične ne vstrasi, da poseže tudi po kemičnih sredstvih za konzerviranje, da se mu ne pokvari za lastno rabo pridelano sadje. Ta se more zgoditi, bodisi ker se gre za hitro predelavo večjih množin sadja, ali ker primanjkuje gumijev obročkov za nepročiščeni zatvor, takozvanih patentnih steklenic, ali vate za brezkalno prevezavanje navadnih steklenic za vkuhanje in ne v najmanjši meri, ker se vsi ti predmeti, všeči pergamentni papir, vrvice za vezanje in konečno tudi kurivo za dosti drago vkuhanje dobre težko in so zelo dragi.

Zelo priporočljivo sredstvo za konzerviranje je benzoe-kišli natron (natrium benzoleum, natriumbenzo), 1 gram na 1 kg sadnega mesa ali na 1 liter sadnega soka zadošča, da se vzdržita. Pri tem se te množine ne sme meriti z očesom ali z žlico, temveč se mora natrium tehtati, ker bi premalo škodovalo stvari, preveč pa zdravju. Benzoe-kišli natron naj se pride ne sadnem konzervam in dobro premeša šele po kuhanju, ker to s kuhanjem zgubi nekaj svojega vzdržujočega upliva Gospodine, ki so navajene, da svoje napolnjenje steklenice pokrijajo s papirjem, namočenim v špiritu, rumu ali salicilni kislini, lahko tudi zato porabijo benzoe-kišli natronovo raztopino.

Pri rabi saharina, nadomestilni sladki snovi za sladkor, proti katerega rabi ni iz zdravstvenih oziroma nikačnih pomislekov, naj se upošteva, da se izdeluje v različnih sladkostnih močeh (450-, 350- in 110-krami). Množina, ki naj se doda, se mora torej ravnavati po okusu. Naj se da rajši manj nego več, kajti sladčina se lahko doda tudi pozneje, dočim vzbuja prevelika sladkost nepristojno praskajoč ali celo grenek okus. Tudi glede saharina je bolje, da se doda šele po kuhanju ali malo pred rabo. Kot eno najpriprostnejših in najcenejših načinov konzerviranja zaslužuje sadja večjo pozornost nego dosedaj. Iz dobro posušenega in pravilno pripravljenega sadja se napravljajo tako dobra jedila, kakor iz svežega. Zato ni potreba drugih naprav, kakor praktičen in cen ognjiščni sušilnik, kakoršen se danes nahaja v vsaki večji trgovini s kuhinjsko posodo. Vsako sadje se lahko suši, biti mora le mesnatno in zrelo. Preveč sočnato in nezrelo sadje da žilav, neokušen in nelep pridelek. Tudi pegasto, črvivo in nagnito sadje ni zato. Največ se suše jabolka, hruške in češplje.

(Konec prihodnjih).

Ogled kobil za ptujski okraj.

C. k. družba za dejelno konjerejo na Štajerskem priredila je ob priliku ogleda kobil premiirjanje, ki se je prav izborno obneslo. Za premiirjanje so bile določene sledeče nagrade: deželna 200 K, okrajna 600 K, 8 srebrnih medalj in ena medalja viteza pl. Haupt za najboljšo kobilo. Nadalje sledeče zasebne nagrade: v. Pongratz 60, grof Herberstein 50, R. Lippit 50, Irma Klammer 50, Jos. Ornig 50, v. Hellin 50, Konrad Fürst 20, M. Se linschegg 20, K. Hintze 10, M. Leskoschegg 10, občina Breg pri Ptaju 30, občina Lančavas 20, občina Ternovec Sela 20, občina Vareja 20, občina Sv. Lovrenc d. p. 10 krom.

Pri premiirjanju so bili navzoči m. dr. sledeči gg.: v. Pongratz, v. Hellin, Jos. Fürst, Kurzidim, Zavadil, oberstlajtnant v. Pfeifer, vladni svetnik Eduard Januschke, ritmojster Stransky v. Heilkron.

Razveseljiva vest tiči v tem, da je Njeg. Veličanstvo naš cesar Karl I., ki je že kot prestolonaslednik imel protektorat nad konjerejsko družbo, tudi zdaj kot cesar to pokroviteljstvo obdržal. Pri premiirjanju je imel gospod vladini svetnik Januschke navdušen nagovor na konjereje; končal je s „hochklici na cesarja.“

Premiirjanje samo je imelo sledeči uspehi, ki je zaznamovan v kronah:

Bračič Jožef, Janžova ves (1. med.) 110, s. med., Letnik Mat., Ternovec 50, s. med., Pernat Anton, Sp. Jablink 45, Žunkovič Mat., Zakovce 45, Prosenjak Joh., Spuhlje 30, Schampa Jak., Juvance 30, Pernat Anton, Sp. Jablink 20, Mlaker S., Zakovce 20, Herga Jos., Bratislavce 20, Sirofinik Joh., Makovce 20, Valenko Martin, Mošgance 20, Trunk Mart. Formin 20, Klaneček Blaž, Hajdina 20, Sche gula Joh., Klapovce 20. Mlade kobile: Pernat Ant., Sp. Jablink 60, s. med., Nedelko Joh., Ternovec-gora 50, s. med., Koletnik Joh., Malo Varnica 35, Bezjak Franc, Mošgance 35, Bezjak Alois, Jiršovce 30, Schescherko Jos., 20, Kelenc Jos., Formin 20. 2-letne mlade kobile: Herga Jos., Bratislavce 60, s. med., Vrabel Jos., Sp. Velovlek 40, s. med., Sche gula Joh., Klapovce 35, Pichler Anton, Sp. Velovlek 35, Merkusch Ant., Zg. Pristova 20,